

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
UŽIMTUMO ĮSTATYMO NR. XII-2470 1, 16, 20, 22, 24, 28, 29, 30, 31, 36, 37, 38, 39¹, 40,
44, 46, 47 STRAIPSNIŲ, PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 39² IR 39³
STRAIPSNIAIS
ĮSTATYMAS**

2021 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 1 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 1 straipsnio 2 dalies 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3) asmenims, kurie nėra Europos Sąjungos piliečiai, kaip nustatyta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 20 straipsnio 1 dalyje, ir nėra asmenys, kurie pagal Europos Sąjungos teisės aktus naudojami laisvo asmenų judėjimo teise (toliau – trečiųjų šalių piliečiai), turintiems leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje, ir asmenims, kuriems suteiktas perkeliamojo asmens statusas;“.

2. Pakeisti 1 straipsnio 2 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) darbdaviams, registruotiems Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre, ir darbdaviams fiziniams asmenims, deklaravusiems gyvenamąją vietą pagal Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymą.“

3. Pakeisti 1 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Šio įstatymo nuostatos dėl:

1) konsultavimo dėl sezoninio darbo paslaugų teikimo taikomos ir trečiųjų šalių piliečiams, atvykstantiems į Lietuvos Respubliką dirbti sezoninių darbų;

2) tarpininkavimo įdarbinant paslaugų teikimo taikomos:

a) trečiųjų šalių piliečiams, ketinantiems dirbti Lietuvos Respublikoje pagal darbo sutartį, išskyrus, atvykstančius į Lietuvos Respubliką dirbti sezoninių darbų;

b) prieglobsčio prašytojams, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 2 straipsnio 20 dalyje, turintiems teisę dirbti ir ketinantiems dirbti Lietuvos Respublikoje pagal darbo sutartį;

3) laisvų darbo vietų registravimo, informavimo ir tarpininkavimo įdarbinant paslaugų teikimo taikomos ir darbdaviams, vykdančioms veiklą Europos ekonominės erdvės valstybėse narėse ir Šveicarijos Konfederacijoje.“

2 straipsnis. 16 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 16 straipsnio 3 dalies 8 punktą ir jį išdėstyti taip:

„8) išduoda leidimus dirbti Lietuvos Respublikoje ir priima sprendimus įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka;“.

3 straipsnis. 20 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 20 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„20 straipsnis. Asmenys, kuriems taikomos šiame įstatyme nustatytos darbo rinkos paslaugos ir užimtumo rėmimo priemonės

1. Šiame įstatyme nustatytos darbo rinkos paslaugos teikiamos šiems asmenims:

- 1) nedirbantiems asmenims;
- 2) asmenims, dirbantiems pagal darbo sutartį ar darbo santykiams prilygintų teisinių santykių pagrindu;
- 3) savarankiškai dirbantiems asmenims;
- 4) darbdaviams.

2. Šiame įstatyme nustatytos aktyvios darbo rinkos politikos priemonės ir užimtumo didinimo programos taikomos šiems registruotiems Užimtumo tarnyboje asmenims:

- 1) bedarbiams;
- 2) užimtiems asmenims;
- 3) nedirbantiems darbo rinkai nepasirengusiems asmenims.

3. Užimtiems asmenims taikomos šio įstatymo 36 straipsnio 1 dalies 1, 2, 4–6 punktuose nurodytos aktyvios darbo rinkos politikos priemonės ir 41 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytos aktyvios darbo rinkos politikos priemonės.

4. Savarankiškai dirbantiems asmenims, kaip ši sąvoka apibrėžta Valstybinio socialinio draudimo įstatymo 2 straipsnio 9 dalyje, skiriama ir mokama šio įstatymo 5¹ straipsnyje nustatyta išmoka savarankiškai dirbantiems asmenims, o šio įstatymo 48¹ straipsnyje nustatyta darbo paieškos išmoka skiriama ir mokama bedarbiams.

5. Nedirbantiems darbo rinkai nepasirengusiems asmenims Užimtumo tarnyba teikia individualios užimtumo veiklos planavimo ir įsidarbinimo galimybių vertinimo paslaugas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka šio įstatymo 28 straipsnio 2 dalies 2 punkte nustatytas konsultavimo dėl pasirengimo dirbti paslaugas.“

4 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„22 straipsnis. Bedarbiai ir kiti darbo ieškantys asmenys

1. Bedarbis yra asmuo, kuris atitinka visas šias sąlygas:

1) nedirba pagal darbo sutartį ar nėra darbo santykiams prilygintų teisinių santykių subjektas;

2) nėra savarankiškai dirbantis asmuo, išskyrus asmenį, vykdančią šio įstatymo 5 straipsnio 3 punkte nurodytą veiklą pagal paslaugų kvitus teikiant žemės ūkio ir miškininkystės paslaugas, asmenį, kuris yra užimtas šio įstatymo 7 straipsnio 3–7 punktuose nurodytomis veiklomis, asmenį, kuris yra individualios įmonės, mažosios bendrijos, tikrosios ūkinės bendrijos ar komanditinės ūkinės bendrijos, kuri laikinai nevykdo veiklos ir apie tai yra informavusi mokesčių administratorių centrinio mokesčių administratoriaus nustatyta tvarka, savininkas arba mažosios bendrijos narys ar tikrosios ūkinės bendrijos, ar komanditinės ūkinės bendrijos tikrasis narys arba Juridinių asmenų registre suteiktą likviduojamos ar bankrutuojančios individualios įmonės, mažosios bendrijos, tikrosios ūkinės bendrijos ar komanditinės ūkinės bendrijos statusą turinčios individualios įmonės savininkas ar mažosios bendrijos narys, ar tikrosios ūkinės bendrijos ar komanditinės ūkinės bendrijos tikrasis narys, ir asmenį, vykdančią individualią žemės ūkio veiklą, kai žemės ūkio valdos ar ūkio ekonominis dydis pagal valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro atliktus skaičiavimus už praėjusių metų mokestinį laikotarpį nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. yra mažesnis už 4 ekonominio dydžio vienetus;

3) yra asmuo nuo 16 metų iki Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatyme nustatyto senatvės pensijos amžiaus;

4) yra asmuo, pagal Lietuvos Respublikos darbo kodeksą galintis būti darbuotoju;

5) nesimoko pagal bendrojo ugdymo programas, išskyrus asmenis, kurie mokosi pagal suaugusiųjų pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programas;

6) tiek savarankiškai, tiek naudodamasis Užimtumo tarnybos teikiamomis darbo rinkos paslaugomis ieško darbo Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka;

7) nėra deklaravęs išvykimo iš Lietuvos Respublikos, išskyrus Europos Sąjungos reglamentuose dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo numatytus atvejus, kai asmuo turi būti Užimtumo tarnybos žinioje.

2. Asmuo, kuris užsiima neatlygintinio užimtumo veikla, tačiau atitinka šio straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas, turi teisę įgyti bedarbio statusą.

3. Asmuo, kuris atitinka šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytus kriterijus, bedarbio statusą įgyja nuo jo įsiregistravimo Užimtumo tarnyboje Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka momento.

4. Darbo ieškantis asmuo, kuris neatitinka šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytų kriterijų arba kurio bedarbio statusas buvo panaikintas dėl šio įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 5–9 punktuose nurodytų aplinkybių, arba darbo ieškantis asmuo, kuris atitinka šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytus kriterijus ir kuriam Užimtumo tarnyba Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka nustato, kad jis dėl nustatytų konkrečių priežasčių yra nepasirengęs darbo rinkai, Užimtumo tarnyboje Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka gali būti registruotas vienu iš šių statusų:

- 1) užimto asmens;
- 2) pensinio amžiaus asmens;
- 3) besimokančio asmens;
- 4) asmens, praradusio bedarbio statusą;
- 5) nedirbančio darbo rinkai nepasirengusio asmens.

5. Asmenų, kurių bedarbio statusas panaikintas dėl šio įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 5–9 punktuose nurodytų aplinkybių, registracija Užimtumo tarnyboje gali būti tęsiama asmens prašymu, jeigu asmens prašymas Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka pateikiamas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo bedarbio statuso panaikinimo dienos, ir jiems gali būti priskiriamas šio straipsnio 4 dalies 4 punkte nurodytas statusas, o bedarbio statusas pakartotinai jiems gali būti suteikiamas ne anksčiau kaip po 6 mėnesių nuo bedarbio statuso panaikinimo dienos.

6. Asmenų, nurodytų šio straipsnio 4 dalies 1–4 punktuose, ilgiau kaip 3 mėnesius nesinaudojančių darbo rinkos paslaugomis, registracija Užimtumo tarnyboje nutraukiama.

7. Užimtumo tarnybai Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka nustatčius, kad bedarbis dėl konkrečių priežasčių nepasirengęs darbo rinkai, jo bedarbio statusas panaikinamas, o registracija Užimtumo tarnyboje tęsiama, suteikiant asmeniui šio straipsnio 4 dalies 5 punkte nustatytą statusą. Bedarbio statusas suteikiamas, jei asmuo yra pasirengęs šio straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodyta tvarka ieškoti darbo ir įsidarbinti ar vykdyti savarankišką veiklą ir atitinka kitus šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytus kriterijus.“

5 straipsnis. 24 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 24 straipsnio 4 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) bedarbis be svarbių priežasčių atsisako sudaryti individualų užimtumo veiklos planą ar dalyvauti individualiame užimtumo veiklos plane numatytoje aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse, užimtumo didinimo programose, ar naudotis šiame plane numatytais darbo rinkos paslaugomis arba per 12 mėnesių laikotarpį nuo tinkamo darbo pasiūlymo pateikimo dienos antrą kartą atsisako siūlomo šio įstatymo 30 straipsnio 2 ar 2¹ dalyse nurodyto tinkamo darbo;“.

2. Pakeisti 24 straipsnio 4 dalies 7 punktą ir jį išdėstyti taip:

„7) bedarbis be svarbių priežasčių Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka savarankiškai neieško darbo ir nevykdo šio įstatymo 5 straipsnio 3 punkte nurodytos veiklos arba (ir) antrą kartą per 6 mėnesių laikotarpį nuo pirmojo atsiskaitymo už savarankišką darbo paiešką pažeidimo dienos pažeidžia atsiskaitymo už savarankišką darbo paiešką tvarką;“.

3. Pakeisti 24 straipsnio 4 dalies 9 punktą ir jį išdėstyti taip:

„9) Užimtumo tarnyba iš nelegalaus darbo, nedeklaruoto darbo ir nedeklaruotos savarankiškos veiklos kontrolę ir prevenciją vykdančių ar kitų institucijų gauna informacijos apie bedarbio nelegaliai gautas ar gaunamas pajamas ir (ar) nelegalų darbą, neteisėtą veiklą, susijusią su pajamų gavimu;“.

4. Pakeisti 24 straipsnio 4 dalies 12 punktą ir jį išdėstyti taip:

„12) bedarbis deklaruoja išvykimą iš Lietuvos Respublikos, išskyrus Europos Sąjungos reglamentuose dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo numatytus atvejus, kai bedarbis turi būti Užimtumo tarnybos žinioje;“.

5. Papildyti 24 straipsnio 4 dalį 15 punktu:

„15) Užimtumo tarnyba Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka nustato, kad bedarbis neieško darbo ir yra nepasirengęs darbo rinkai.“

6. Pripažinti netekusiu galios 24 straipsnio 5 dalies 4 punktą.

6 straipsnis. 28 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 28 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„28 straipsnis. Konsultavimo paslaugos

1. Konsultavimo paslaugos teikiamos siekiant padidinti darbo ieškančių asmenų motyvą įsidarbinti ar mokytis, patarti dėl darbo keitimo, padėti jiems pasirinkti profesiją ar planuoti karjerą, atsižvelgiant į asmenines savybes ir darbo rinkos poreikius.

2. Konsultavimo paslaugas siekiant užimtumo sudaro:

- 1) profesinis konsultavimas ir profesinės karjeros planavimas;
- 2) konsultavimas dėl pasirengimo dirbti;
- 3) psichologinis konsultavimas;
- 4) konsultavimas dėl verslo kūrimo.

3. Teikiant profesinio konsultavimo ir profesinės karjeros planavimo paslaugą, skirtą darbo ieškančio asmens profesiniam apsisprendimui, padedama darbo ieškantiems asmenims įvertinti savo gebėjimus ir asmenines savybes renkantis tam tikrą profesiją, persikvalifikuojant ar

keičiant darbą, suteikiama karjeros valdymo kompetencijų, motyvuojama mokytis, dirbti ar dalyvauti socialinės ir profesinės reabilitacijos priemonėse.

4. Teikiant konsultavimo dėl pasirengimo dirbti paslaugą, skirtą asmens darbo įpročiams atkurti arba darbo paieškos įgūdžiams įgyti, padedama asmenims nustatyti kliūtis užimtumui, suteikiama žinių ir praktinių įgūdžių, padedančių priimti informacija pagrįstus sprendimus, būtinus darbo rinkos konkurencingumui palaikyti ir nustatytoms kliūtims pašalinti, ugdomas asmenų pasirengimas darbo rinkai.

5. Teikiant konsultavimo dėl verslo kūrimo paslaugą, padedama asmenims apsispręsti dėl galimybės pradėti kurti savo verslą, suteikiama žinių, padedančių priimti pagrįstą sprendimą dėl verslo kūrimo, dalyvaujant šio įstatymo 47 straipsnyje nustatytoje priemonėje, suteikiama verslo plano rengimo, verslo administravimo, išlaikymo bei plėtros žinių.

6. Teikiant psichologinio konsultavimo paslaugą, padedama darbo ieškantiems asmenims spręsti emocines, asmenybės ir bendravimo problemas, sudarančias kliūtis jų užimtumui.

7. Užimtumo tarnyba, teikdama konsultavimo paslaugas, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka gali pasitelkti trečiuosius asmenis.

8. Konsultavimo paslaugos gali būti teikiamos, organizuojant konsultacinius užsiėmimus individualiai arba grupėms.“

7 straipsnis. 29 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 29 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Užimtumo tarnyba, įregistravusi darbo ieškančią asmenį, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka atlieka jo įsidarbinimo galimybių vertinimą, kurio tikslas – nustatyti ir parinkti darbo ieškantiems asmenims tas darbo rinkos paslaugas ir (ar) aktyvios darbo rinkos politikos priemones, kurios yra tinkamos tam darbo ieškančiam asmeniui, atsižvelgiant į jo turimą kvalifikaciją ir (ar) kompetenciją, darbo patirtį, nedarbo laikotarpį, sveikatos būklę, pasirengimą darbo rinkai, turimus įsiskolinimus ir kitas konkrečias priežastis, darančias įtaką darbo ieškančio asmens įsidarbinimo galimybėms.“

8 straipsnis. 30 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 30 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

2. Pirmuosius 9 mėnesius nuo registracijos Užimtumo tarnyboje dienos tinkamas darbas yra darbas, kuris atitinka visus šiuos požymius:

1) atitinka darbo ieškančio asmens kvalifikaciją ir (ar) kompetenciją, ir (ar) turimą darbo patirtį arba darbo ieškančio asmens pageidavimą vykdyti darbo skelbime nurodytas darbo funkcijas (eiti pareigas);

2) Užimtumo tarnyba Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka nėra gavusi oficialios informacijos apie su darbo ieškančio asmens sveikata ar su kitomis aplinkybėmis susijusius apribojimus dirbti siūlomą darbą;

3) Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka kelionė nuo darbo ieškančio asmens nuolatinės gyvenamosios vietos iki darbo vietos ir atgal trunka ne ilgiau kaip dvi valandas per dieną ir mėnesio kelionės išlaidos nekainuoja daugiau kaip 15 procentų darbo skelbime nurodyto mėnesinio darbo užmokesčio, skaičiuojant pagal atstumą nuo asmens nuolatinės gyvenamosios vietos iki darbo vietos ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintą vieno kilometro įkainį;

4) darbo skelbime siūlomas mėnesinis darbo užmokestis ne mažesnis už tinkamo darbo pasiūlymo pateikimo mėnesį bedarbio gaunamą nedarbo socialinio draudimo išmoką, kurios dydis apskaičiuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymu, ir pirmus tris mėnesius sudaro ne mažiau kaip 80 procentų, o ketvirtą–devintą mėnesį – 60 procentų darbo ieškančio asmens tris paeiliui einančius kalendorinius mėnesius, einančius prieš atleidimo iš darbo mėnesį, turėtų Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka apskaičiuotų vidutinių darbo ieškančio asmens draudžiamųjų pajamų, nuo kurių Valstybinio socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuotos ir privalo būti įmokėtos valstybinio socialinio draudimo įmokos, bet ne mažesnis kaip Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta minimalioji mėnesinė alga arba minimalusis valandinis atlygis proporcingai dirbtam laikui.“

2. Papildyti 30 straipsnį 2¹ dalimi:

„2¹. Jei prasidėjo dešimtas mėnuo nuo asmens registracijos Užimtumo tarnyboje dienos arba jei tinkamo darbo pasiūlymo pateikimo dieną asmuo Užimtumo tarnyboje buvo registruotas kaip bedarbis daugiau kaip 9 mėnesius per 18 mėnesių laikotarpį iki tinkamo darbo pasiūlymo pateikimo dienos, tinkamu darbu laikomas darbas, kuris atitinka šio straipsnio 2 dalies 2 ir 3 punktuose nustatytus požymius.“

9 straipsnis. 31 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 31 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„31 straipsnis. Individualios užimtumo veiklos planavimo paslaugos

1. Bedarbiams ir nedirbantiems darbo rinkai nepasirengusiems asmenims, įsiregistravusiems Užimtumo tarnyboje, sudaromi individualūs užimtumo veiklos planai. Šiuose planuose nurodomi:

1) bedarbio (nurodomas vardas, pavardė, gimimo data) ir Užimtumo tarnybos įsipareigojimai dėl darbo rinkos paslaugų bedarbiui teikimo, aktyvios darbo rinkos politikos

priemonių ir užimtumo didinimo programų įgyvendinimo bei bedarbio atsiskaitymo už savarankišką darbo paiešką ir šio įstatymo 5 straipsnio 3 punkte nurodytos veiklos vykdymą tvarka;

2) nedirbančio darbo rinkai nepasirengusio asmens (nurodomas vardas, pavardė, gimimo data) ir Užimtumo tarnybos įsipareigojimai dėl darbo rinkos paslaugų nedirbančiam darbo rinkai nepasirengusiam asmeniui teikimo, užimtumo didinimo programų įgyvendinimo.

2. Užimtumo tarnyba, prieš siūlydama bedarbiams dalyvauti aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse, bedarbiams ir nedirbantiems darbo rinkai nepasirengusiems asmenims – užimtumo didinimo programose, jiems gali siūlyti psichologinio konsultavimo paslaugas ar kreiptis dėl socialinių paslaugų poreikio nustatymo.

3. Asmenims, Užimtumo tarnyboje registruotiems šio įstatymo 22 straipsnio 4 dalies 1–4 punktuose nurodytais statusais, jų Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka pateiktu prašymu gali būti sudaromas šio straipsnio 1 dalyje nurodytas individualus užimtumo veiklos planas.“

10 straipsnis. 36 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 36 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„36 straipsnis. Parama mokymuisi

1. Paramos mokymuisi priemonės yra šios:

- 1) profesinis mokymas;
- 2) įdarbinimas pagal pameistrystės darbo sutartį;
- 3) stažuotė;
- 4) neformaliojo švietimo ir savišvietos būdu įgytų kompetencijų pripažinimas;
- 5) neformalusis suaugusiųjų švietimas;
- 6) aukštą pridėtinę vertę kuriančių kvalifikacijų ir kompetencijų įgijimas.

2. Paramą mokymuisi reglamentuoja šis įstatymas, Lietuvos Respublikos darbo kodeksas, Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymas ir Lietuvos Respublikos neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi įstatymas.

3. Paramos mokymuisi tikslas – padėti bedarbiams ir užimtiems asmenims įgyti kvalifikaciją, tobulinti turimą kvalifikaciją, įgyti kompetencijų pagal formaliojo ir neformaliojo profesinio mokymo programas, įtrauktas į Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registrą, ar pagal neformaliojo suaugusiųjų švietimo programas ar jas tobulinti, arba (ir) įgyti kitų darbo gebėjimų ar pripažinti neformaliojo švietimo ir savišvietos būdu įgytas kompetencijas, jeigu to reikia norint įsidarbinti laisvose darbo vietose ar pradėti dirbti savarankiškai.“

11 straipsnis. 37 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 37 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„37 straipsnis. Profesinis mokymas

1. Užimtų asmenų, kuriems Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka nustatoma, kad dėl įmonės reorganizavimo, restruktūrizavimo, modernizavimo būtina įgyti kvalifikaciją, tobulinti turimą kvalifikaciją, įgyti kompetencijų, ir bedarbių profesinis mokymas pagal formaliojo ir neformaliojo profesinio mokymo programas organizuojamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintos formos trišalėje arba dvišalėje sutartyje numatytais sąlygomis. Trišalė sutartis sudaroma tarp Užimtumo tarnybos, darbdavio, kuris įdarbins bedarbį ar užimtą asmenį arba pas kurį užimtas asmuo pasiliks dirbti, ir bedarbio, kuris įsidarbins laisvoje darbo vietoje, ar užimto asmens, kuris įsidarbins laisvoje darbo vietoje ar pasiliks dirbti pas tą patį darbdavį. Jei bedarbiai ar užimti asmenys siunčiami mokytis pagal Užimtumo tarnybos atliktomis darbo rinkos prognozėmis nustatytų paklausių profesijų formaliojo ir neformaliojo profesinio mokymo programas arba jei bedarbiai nori pradėti dirbti, sudaroma Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintos formos dvišalė sutartis tarp Užimtumo tarnybos ir bedarbio ar užimto asmens.

2. Bedarbių ar užimtų asmenų profesinis mokymas vykdomas profesinio mokymo teikėjo, kurį pasirenka pats bedarbis ar užimtas asmuo, o jei sudaryta trišalė sutartis, – suderinus su darbdaviu. Užimtumo tarnyba, remdamasi šio straipsnio 1 dalyje nurodytomis sutartimis, išduoda bedarbiui ar užimtam asmeniui Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintos formos dokumentą, kuriuo įsipareigoja sumokėti Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatymo nustatyta tvarka bedarbio ar užimto asmens pasirinktam profesinio mokymo teikėjui nurodytą pinigų sumą už įvykdytą profesinį mokymą. Tarp pasirinkto profesinio mokymo teikėjo ir bedarbio ar užimto asmens sudaroma profesinio mokymo sutartis, pagal kurią profesinio mokymo teikėjas kas mėnesį raštu ar elektroninių ryšių priemonėmis Užimtumo tarnybai teikia informaciją apie bedarbio ar užimto asmens mokymo programos lankomumą (nurodomas vardas, pavardė, gimimo data, mokymo programos pavadinimas, lankytos ir nelankytos dienos).

3. Profesinis mokymas pagal kvalifikaciją suteikiančias programas, kurios nėra įtrauktos į Studijų, mokymo programų ir kvalifikacijų registrą, gali būti organizuojamas ir kitose Europos Sąjungos valstybėse narėse pagal šių valstybių galiojančius teisės aktus, įgyvendinant projektus, finansuojamus iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų.

4. Bedarbių ar užimtų asmenų profesinis mokymas gali būti finansuojamas iš šių šaltinių:

1) valstybės biudžeto lėšų;

2) Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšų;

3) darbdavių lėšų;

4) kitų šaltinių.

5. Bedarbiams ar užimtiems asmenims bendrai skiriama lėšų suma iš šio straipsnio 4 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų šaltinių negali viršyti 5 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžių kvalifikacijai įgyti ir 2,5 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio kvalifikacijai tobulinti ar kompetencijai įgyti. Šis apribojimas netaikomas šio straipsnio 13 dalies 2, 3, 4 ir 5 punktuose numatytoms išlaidoms bedarbiui, o užimtam asmeniui iš šio straipsnio 13 dalyje nurodytų išlaidų finansuojamos tik profesinio mokymo paslaugų išlaidos. Užimtam asmeniui, kuris profesinio mokymosi metu buvo atleistas iš darbo, profesinio mokymosi laikotarpiu papildomai mokama šio straipsnio 13 dalies 2 punkte nurodyta mokymo stipendija ir kompensuojamos šio straipsnio 13 dalies 3 ir 4 punktuose nurodytos išlaidos. Lėšų nustatymo, skyrimo ir panaudojimo kontrolės tvarką nustato, dokumentų tipines formas tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

6. Bedarbiams per visą profesinio mokymosi laikotarpį kartą per mėnesį mokama mokymo stipendija, atsižvelgiant į lankytas valandas. Mokymo stipendijos dydis bedarbio pasirinkimu yra 0,5 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio arba bedarbiui priklausanti nedarbo socialinio draudimo išmoka, kurios dydis apskaičiuojamas ir mokėjimo terminas nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymu. Mokymo stipendijos dydis mažinamas proporcingai numatytų, bet nelankytų valandų skaičiui, išskyrus atvejus, kai dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir karantino bedarbio profesinio mokymo teikėjo veikla sustabdoma. Pasibaigus nedarbo socialinio draudimo išmokos mokėjimo terminui, jeigu jis negali būti pratęstas Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymo nustatyta tvarka arba Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir karantino metu, bedarbiui mokama 0,4 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio mokymo stipendija. Jei Lietuvos Respublikos Vyriausybė atšaukia ekstremaliąją situaciją ir karantiną arba profesinio mokymo teikėjas atnaujina dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir karantino sustabdytą veiklą, mokymo stipendijos dydis, atsižvelgiant į bedarbio lankytų profesinio mokymosi valandų skaičių, bedarbio pasirinkimu yra 0,5 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio arba bedarbiui priklausanti nedarbo socialinio draudimo išmoka, kurios

dydis apskaičiuojamas ir mokėjimo terminas nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos nedarbo socialinio draudimo įstatymu.

7. Kelionės, apgyvendinimo, privalomojo sveikatos tikrinimo ir skiepijimo nuo užkrečiamųjų ligų išlaidų apmokėjimo bedarbiams sąlygas ir tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

8. Kompensuojamos apgyvendinimo išlaidos negali viršyti daugiau kaip 35 procentų Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos bazinės socialinės išmokos dydžio už vieną parą. Kompensuojamos kelionės išlaidos į profesinio mokymo vietą ir atgal apskaičiuojamos atsižvelgiant į atstumą nuo bedarbio gyvenamosios vietos iki artimiausio profesinio mokymo teikėjo, vykdančio profesinį mokymą pagal pasirinktą profesinio mokymo programą.

9. Kai bedarbis, dalyvaujantis profesiniame mokyme (išskyrus įdarbinimą pagal pameistrystės darbo sutartį), suderinęs su profesinio mokymo teikėju darbo ir mokymosi laiką, pradeda šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nurodytų užimtumo formų veiklą, mokymosi laikotarpiu finansuojamos tik mokymo vykdymo išlaidos.

10. Bedarbių ir užimtų asmenų profesinis mokymas pagal šio straipsnio nuostatas pakartotinai gali būti organizuojamas ne pagal tą pačią mokymo programą ir ne anksčiau kaip po 3 metų baigus profesinio mokymo programą ir įgijus kvalifikaciją, ne anksčiau kaip po vieno metų įgijus kompetenciją, išskyrus atvejus, kai:

- 1) dėl sveikatos būklės asmuo negali dirbti pagal įgytą kvalifikaciją ir (ar) kompetenciją;
- 2) asmuo neturi teisės dirbti pagal įgytą kompetenciją neturėdamas teisės aktuose nurodyto kvalifikacijos pažymėjimo;
- 3) neturi teisės mokytis pagal formaliojo profesinio mokymo programos modulį, prieš tai neįgijęs kompetencijos pagal kitą formaliojo profesinio mokymo programos modulį.

11. Užimtumo tarnybai privalo atlyginti:

1) bedarbis, be svarbių priežasčių nevykdantis šio straipsnio 1 dalyje nurodytose sutartyse nustatytų įsipareigojimų, išskyrus įsipareigojimą nenutraukti darbo sutarties 6 mėnesius arba 6 mėnesius vykdyti savarankišką veiklą ne mažiau kaip 15 dienų per mėnesį, ir darbdavys, be svarbių priežasčių nevykdantis šio straipsnio 1 dalyje nurodytoje trišalėje sutartyje nustatytų įsipareigojimų, išskyrus įsipareigojimą be svarbių priežasčių nenutraukti darbo sutarties 6 mėnesius, – visas jos patirtas šio straipsnio 13 dalyje nurodytas išlaidas;

2) bedarbis, be svarbių priežasčių nevykdantis šio straipsnio 1 dalyje nurodytose sutartyse nustatytų įsipareigojimų nenutraukti darbo sutarties 6 mėnesius arba 6 mėnesius vykdyti savarankišką veiklą ne mažiau kaip 15 dienų per mėnesį, ir darbdavys, be svarbių priežasčių nevykdantis šio straipsnio 1 dalyje nurodytoje trišalėje sutartyje nustatyto įsipareigojimo be

svarbių priežasčių nenutraukti darbo sutarties 6 mėnesius, – visas jos patirtas šio straipsnio 13 dalyje nurodytas išlaidas, mažinamas proporcingai išdirbtam laikotarpiui;

3) užimtas asmuo, be svarbių priežasčių nevykdantis šio straipsnio 1 dalyje nurodytose sutartyse nustatytų įsipareigojimų, išskyrus įsipareigojimą nenutraukti darbo sutarties 6 mėnesius arba 6 mėnesius vykdyti savarankišką veiklą ne mažiau kaip 15 dienų per mėnesį, ir darbdavys, be svarbių priežasčių nevykdantis šio straipsnio 1 dalyje nurodytoje trišalėje sutartyje nustatytų įsipareigojimų, išskyrus įsipareigojimą be svarbių priežasčių nenutraukti darbo sutarties 6 mėnesius, – visas jos patirtas šio straipsnio 13 dalies 1 punkte nurodytas išlaidas, o jeigu užimtas asmuo profesinio mokymo metu buvo atleistas iš darbo, – visas jos patirtas šio straipsnio 13 dalies 2, 3 ir 4 punktuose nurodytas išlaidas per 60 darbo dienų;

4) užimtas asmuo, be svarbių priežasčių nevykdantis šio straipsnio 1 dalyje nurodytose sutartyse nustatyto įsipareigojimo nenutraukti darbo sutarties 6 mėnesius arba 6 mėnesius vykdyti savarankišką veiklą ne mažiau kaip 15 dienų per mėnesį, ir darbdavys, be svarbių priežasčių nevykdantis šio straipsnio 1 dalyje nurodytoje trišalėje sutartyje nustatyto įsipareigojimo be svarbių priežasčių nenutraukti darbo sutarties 6 mėnesius, – per 60 darbo dienų visas jos patirtas šio straipsnio 13 dalies 1 punkte nurodytas išlaidas, o jeigu užimtas asmuo profesinio mokymo metu buvo atleistas iš darbo, – visas jos patirtas šio straipsnio 13 dalies 2, 3 ir 4 punktuose nurodytas išlaidas, mažinamas proporcingai išdirbtam laikotarpiui.

12. Užimtumo tarnybai jos patirtų šio straipsnio 13 dalyje nurodytų išlaidų neturi atlyginti be svarbių priežasčių nevykdantys šio straipsnio 1 dalyje nurodytose sutartyse nustatytų įsipareigojimų bedarbiai, kurie šio įstatymo nustatyta tvarka pirmą kartą įgijo kompetenciją ir (ar) kvalifikaciją.

13. Atlyginamos šios su profesiniu mokymu susijusios Užimtumo tarnybos patirtos išlaidos:

- 1) profesinio mokymo paslaugų;
- 2) mokymo stipendijos mokėjimo;
- 3) kelionės į profesinio mokymo vietą ir atgal;
- 4) apgyvendinimo;
- 5) privalomojo sveikatos tikrinimo ir skiepijimo nuo užkrečiamųjų ligų.

14. Šio straipsnio 13 dalyje nurodytos išlaidos, kurių šio straipsnio 1 dalyje nurodytas sutartis sudariusios šalys sutartyse nustatytais terminais neatlygino Užimtumo tarnybai, išieškomos Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

15. Svarbiomis priežastimis, kurioms esant bedarbis neprivalo atlyginti Užimtumo tarnybai visų jos patirtų šio straipsnio 13 dalyje nurodytų išlaidų ir svarbiomis priežastimis, kurioms esant užimtas asmuo neprivalo atlyginti Užimtumo tarnybai visų jos patirtų šio

straipsnio 13 dalies 1 punkte nurodytų išlaidų, o jeigu užimtas asmuo profesinio mokymo metu buvo atleistas iš darbo, – visų jos patirtų šio straipsnio 13 dalies 2, 3 ir 4 punktuose nurodytų išlaidų, laikoma:

1) bedarbio ar užimto asmens liga, sužalojimas, nėštumas likus 70 kalendorinių dienų iki gimdymo, gimdymas ir 56 kalendorinės dienos po gimdymo (komplikuoto gimdymo atveju arba gimus dviem ir daugiau vaikų – 70 kalendorinių dienų po gimdymo), mirtis, Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatyme nustatytų pareigų atlikimas, dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir karantino sustabdytas bedarbio profesinis mokymas;

2) darbo sutarties nutraukimas darbuotojo iniciatyva dėl svarbių priežasčių, darbdavio iniciatyva be darbuotojo kaltės, nesant darbo sutarties šalių valios, darbdavio bankroto atveju ir jei darbdavys pripažįsta, kad išbandymo rezultatai nepatenkinami;

3) darbo sutarties nutraukimas šios dalies 2 punkte nenurodytais pagrindais arba individualios veiklos nutraukimas, kai bedarbis ar užimtas asmuo per 30 darbo dienų nuo darbo sutarties arba individualios veiklos nutraukimo dienos pradeda dirbti pagal darbo sutartį arba vykdyti individualią veiklą pagal įgytą ar patobulintą kvalifikaciją. Bendra darbo pagal darbo sutartį ir (ar) individualios veiklos trukmė turi būti ne trumpesnė kaip 6 mėnesiai;

4) darbo sutarties nutraukimas, kai trišalėje sutartyje nustatytų įsipareigojimų vykdymas perleidžiamas trečiajam asmeniui, jeigu yra bedarbio ar užimto asmens, Užimtumo tarnybos, darbdavio ir trečiojo asmens rašytinis susitarimas.

16. Svarbiomis priežastimis, kurioms esant darbdavys neprivalo atlyginti Užimtumo tarnybai visų jos patirtų šio straipsnio 13 dalyje nurodytų išlaidų, laikoma:

1) darbo sutarties nutraukimas, kai darbdavys pripažįsta, kad išbandymo rezultatai nepatenkinami, arba darbuotojas nutraukia darbo sutartį per išbandymo laikotarpį, darbuotojo iniciatyva dėl svarbių priežasčių arba be svarbių priežasčių, darbdavio iniciatyva dėl darbuotojo kaltės, nesant darbo sutarties šalių valios;

2) darbo sutarties nutraukimas šios dalies 1 punkte nenurodytais pagrindais, kai bedarbis ar užimtas asmuo per 30 darbo dienų nuo darbo sutarties nutraukimo dienos pradeda dirbti pagal darbo sutartį arba vykdyti individualią veiklą pagal įgytą ar patobulintą kvalifikaciją, o bendra darbo pagal darbo sutartį ir (ar) individualios veiklos trukmė yra ne trumpesnė kaip 6 mėnesiai;

3) darbo sutarties nutraukimas, kai trišalėje sutartyje nustatytų įsipareigojimų vykdymas perleidžiamas trečiajam asmeniui, jeigu yra bedarbio ar užimto asmens, Užimtumo tarnybos, darbdavio ir trečiojo asmens rašytinis susitarimas.“

12 straipsnis. 38 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 38 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Įdarbinimas pagal pameistrystės darbo sutartį gali būti organizuojamas asmenims, kurie taikant pameistrystės formą dalyvauja profesiniame mokyme šio įstatymo 37 straipsnyje nustatyta tvarka arba neformaliajame suaugusiųjų švietime šio įstatymo 39² straipsnyje nustatyta tvarka. Šio įstatymo 37 straipsnyje nurodyta mokymo stipendija nemokama, kai asmeniui, atsižvelgiant į dirbtas valandas, mokamas darbo užmokestis pagal pameistrystės darbo sutartį.“

13 straipsnis. 39¹ straipsnio pakeitimas

Pakeisti 39¹ straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„39¹ straipsnis. Neformaliojo švietimo ir savišvietos būdu įgytų kompetencijų pripažinimas

1. Neformaliojo švietimo ir savišvietos būdu įgytų kompetencijų pripažinimas organizuojamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintos formos dvišalėje sutartyje, sudaromoje tarp Užimtumo tarnybos ir bedarbio ar užimto asmens, kurio neformaliojo švietimo ir savišvietos būdu įgytos kompetencijos bus pripažįstamos, numatytomis sąlygomis.

2. Užimtumo tarnyba, remdamasi šio straipsnio 1 dalyje nurodyta sutartimi, bedarbiui ar užimtam asmeniui išduoda Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintos formos dokumentą, kuriuo įsipareigoja sumokėti įmonei, turinčiai teisę pripažinti neformaliojo švietimo ir savišvietos būdu įgytas kompetencijas (toliau – kompetencijų pripažinimą organizuojanti įmonė), nurodytą pinigų sumą už neformaliojo švietimo ir savišvietos būdu įgytų kompetencijų pripažinimą.

3. Neformaliojo švietimo ir savišvietos būdu įgytų kompetencijų pripažinimą vykdo kompetencijų pripažinimą organizuojanti įmonė, kurią pasirenka pats bedarbis ar užimtas asmuo.

4. Lėšos, skiriamos neformaliojo švietimo ir savišvietos būdu įgytoms kompetencijoms pripažinti, negali viršyti 0,5 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio.

5. Neformaliojo švietimo ir savišvietos būdu įgytų kompetencijų pripažinimas pagal šio straipsnio nuostatas gali būti organizuojamas ne daugiau kaip 3 kartus per vienus metus.

6. Bedarbių kelionių, apgyvendinimo, privalomojo sveikatos tikrinimo ir skiepijimo nuo užkrečiamųjų ligų išlaidos *mutatis mutandis* apmokamos šio įstatymo 37 straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatytais sąlygomis ir tvarka.“

14 straipsnis. Įstatymo papildymas 39² straipsniu

Papildyti Įstatymą 39² straipsniu:

„39² straipsnis. Neformalusis suaugusiųjų švietimas

1. Neformalusis suaugusiųjų švietimas organizuojamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintos formos trišalėje arba dvišalėje sutartyje numatytais sąlygomis. Trišalė sutartis sudaroma tarp Užimtumo tarnybos, darbdavio, kuris įdarbins užimtą asmenį, nurodytą šios dalies 2 ar 3 punkte, ar bedarbių, ir užimto asmens, nurodyto šios dalies 2 ar 3 punkte, ar bedarbio. Dvišalė sutartis tarp Užimtumo tarnybos ir bedarbio ar užimto asmens, nurodyto šios dalies 2 ar 3 punkte, sudaroma, jei:

1) įgyti ar tobulinti bendrųjų ar profesinių kompetencijų siunčiami bedarbiai, kurie priskiriami didelių ar vidutinių įsidarbinimo galimybių grupei arba kurie siunčiami mokytis pagal Užimtumo tarnybos nustatytas paklausių kompetencijų neformaliojo suaugusiųjų švietimo programas;

2) mokytis valstybinės kalbos siunčiami bedarbiai ar užimti asmenys, kurie yra Europos Sąjungos ar Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybių narių piliečiai ir jų šeimos nariai, gyvenantys Lietuvos Respublikoje;

3) mokytis valstybinės kalbos siunčiami bedarbiai ar užimti asmenys, nurodyti šio įstatymo 1 straipsnio 2 dalies 3 punkte, jeigu jų turimas leidimas gyventi Lietuvos Respublikoje galioja ne trumpiau kaip vienus metus.

2. Bedarbių ar užimtų asmenų neformalųjį suaugusiųjų švietimą vykdo švietimo teikėjas, kurį pasirenka pats bedarbis ar užimtas asmuo, o jei sudaryta trišalė sutartis, – suderinęs su darbdaviu. Užimtumo tarnyba, remdamasi šio straipsnio 1 dalyje nurodytomis sutartimis, išduoda bedarbiui ar užimtam asmeniui Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintos formos dokumentą, kuriuo įsipareigoja sumokėti bedarbio ar užimto asmens pasirinktam švietimo teikėjui nurodytą pinigų sumą už įvykdytą neformalųjį suaugusiųjų švietimą. Tarp pasirinkto švietimo teikėjo ir bedarbio ar užimto asmens sudaroma Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintos formos mokymo sutartis, pagal kurią švietimo teikėjas kas mėnesį raštu ar elektroninėmis ryšių priemonėmis Užimtumo tarnybai teikia informaciją apie bedarbio ar užimto asmens mokymo programos lankomumą (nurodomas bedarbio vardas, pavardė, gimimo data, mokymo programos pavadinimas, lankytos ir nelankytos dienos).

3. Bedarbių ar užimtų asmenų neformaliajam suaugusiųjų švietimui (kvalifikacijai tobulinti ar kompetencijai įgyti) skiriama lėšų suma negali viršyti 3 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžių. Šis apribojimas netaikomas kelionių į neformaliojo suaugusiųjų švietimo vykdymo vietą ir atgal bei šio įstatymo 37 straipsnio 13 dalies 2, 4 ir 5 punktuose numatytiems išlaidoms.

4. Bedarbiams mokymo stipendija *mutatis mutandis* mokama šio įstatymo 37 straipsnio 6 dalyje nustatytais sąlygomis.

5. Bedarbių kelionių, apgyvendinimo, privalomojo sveikatos tikrinimo ir skiepijimo nuo užkrečiamųjų ligų išlaidos *mutatis mutandis* apmokamos šio įstatymo 37 straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatytais sąlygomis ir tvarka.

6. Bedarbių ar užimtų asmenų neformalusis suaugusiųjų švietimas pakartotinai gali būti organizuojamas ne pagal tą pačią neformaliojo suaugusiųjų švietimo programą ir ne anksčiau kaip po vieno metų, baigus neformaliojo suaugusiųjų švietimo programą, išskyrus atvejus, kai dėl sveikatos būklės asmuo negali dirbti pagal įgytą kvalifikaciją ir (ar) kompetenciją.

7. Užimtumo tarnybai privalo atlyginti visas jos patirtas išlaidas:

1) bedarbis ar užimtas asmuo, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose nurodytus asmenis, be svarbių priežasčių nevykdantis šio straipsnio 1 dalyje nurodytoje trišalėje sutartyje nustatytų įsipareigojimų nenutraukti mokymosi pagal neformaliojo suaugusiųjų švietimo programą arba įsidarbinti, arba nenutraukti darbo sutarties 6 mėnesius;

2) darbdavys, be svarbių priežasčių nevykdantis šio straipsnio 1 dalyje nurodytoje trišalėje sutartyje nustatyto įsipareigojimo be svarbių priežasčių nenutraukti darbo sutarties 6 mėnesius;

3) bedarbis ar užimtas asmuo, be svarbių priežasčių nevykdantis šio straipsnio 1 dalyje nurodytoje dvišalėje sutartyje nustatyto įsipareigojimo nenutraukti mokymosi pagal neformaliojo suaugusiųjų švietimo programą.

8. Svarbios priežastys, kurioms esant neprivaloma atlyginti Užimtumo tarnybai visų jos patirtų šio straipsnio 9 dalyje nurodytų išlaidų, bedarbiui ar užimtam asmeniui nustatytos šio įstatymo 37 straipsnio 15 dalyje, darbdaviui – šio įstatymo 37 straipsnio 16 dalyje.

9. Užimtumo tarnybai atlyginamos neformaliojo suaugusiųjų švietimo vykdymo, kelionių į neformaliojo suaugusiųjų švietimo vykdymo vietą ir atgal bei šio įstatymo 37 straipsnio 13 dalies 2, 4 ir 5 punktuose nurodytos išlaidos.“

15 straipsnis. Įstatymo papildymas 39³ straipsniu

Papildyti Įstatymą 39³ straipsniu:

„39³ straipsnis. Aukštą pridėtinę vertę kuriančių kvalifikacijų ir kompetencijų įgijimas

1. Aukštą pridėtinę vertę kuriančių kvalifikacijų ir kompetencijų įgijimas organizuojamas bedarbiams ir užimtiems asmenims, kurie numato mokytis ir įgyti kvalifikaciją ir (ar) kompetencijas, įtrauktas į Užimtumo tarnybos direktoriaus tvirtinamą Aukštą pridėtinę vertę kuriančių kvalifikacijų ir kompetencijų sąrašą, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos

institucijos patvirtintos formos trišalėje arba dvišalėje sutartyje numatytais sąlygomis. Trišalė sutartis sudaroma tarp Užimtumo tarnybos, darbdavio, kuris įdarbins bedarbę ar užimtą asmenį arba pas kurį dirba užimtas asmuo, ir bedarbio, kuris įsidarbins laisvoje darbo vietoje, ar užimto asmens, kuris įsidarbins laisvoje darbo vietoje ar pasiliks dirbti pas tą patį darbdavį. Dvišalė sutartis sudaroma tarp Užimtumo tarnybos ir bedarbio ar užimto asmens. Bedarbiai ir užimti asmenys, siekiantys įgyti aukštą pridėtinę vertę kuriančias kvalifikacijas ir kompetencijas, dalyvauja profesiniame mokyme šio įstatymo 37 straipsnyje nustatyta tvarka ir neformaliajame suaugusiųjų švietime šio įstatymo 39² straipsnyje nustatyta tvarka.

2. Į Užimtumo tarnybos direktoriaus tvirtinamą Aukštą pridėtinę vertę kuriančių kvalifikacijų ir kompetencijų sąrašą įtraukiamos kvalifikacijos, atitinkančios ne žemesnį nei IV Lietuvos kvalifikacijos sandaros lygmenį, ir šių lygmenų kompetencijos, jei kvalifikacijos ir kompetencijos susijusios su investavimu į mokslinius tyrimus, eksperimentinę plėtrą bei inovacijas (toliau – MTEPI) ir su Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytais prioritetinėmis Lietuvos MTEPI raidos kryptimis.

3. Bedarbiams ar užimtiems asmenims aukštą pridėtinę vertę kuriančioms į šio straipsnio 1 dalyje nurodytą sąrašą įtrauktoms kvalifikacijoms dalyvaujant profesiniame mokyme įgyti skiriama lėšų suma negali viršyti 9 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžių, o į šio straipsnio 1 dalyje nurodytą sąrašą įtrauktoms kvalifikacijoms tobulinti ar kompetencijoms įgyti skiriama lėšų suma negali viršyti 5 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžių. Šie apribojimai netaikomi bedarbiui dėl išlaidų, kurios numatytos šio įstatymo 37 straipsnio 13 dalies 2–5 punktuose, užimtam asmeniui – dėl šio įstatymo 37 straipsnio 13 dalies 2 punkte numatytų išlaidų. Užimtam asmeniui, kuris aukštą pridėtinę vertę kuriančių kvalifikacijų ir kompetencijų įgijimo metu buvo atleistas iš darbo ir kuriam suteiktas bedarbio statusas, aukštą pridėtinę vertę kuriančių kvalifikacijų ir kompetencijų įgijimo laikotarpiu mokama šio straipsnio 5 dalyje bedarbiams nustatyto dydžio mokymo stipendija ir kompensuojamos šio įstatymo 37 straipsnio 13 dalies 3 ir 4 punktuose nurodytos išlaidos.

4. Bedarbiams ar užimtiems asmenims aukštą pridėtinę vertę kuriančioms kompetencijoms dalyvaujant neformaliajame suaugusiųjų švietime įgyti skiriama lėšų suma negali viršyti 5 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžių. Šis apribojimas netaikomas kelionių į neformaliojo suaugusiųjų švietimo vietą ir atgal bei šio įstatymo 37 straipsnio 13 dalies 2, 4 ir 5 punktuose numatytoms išlaidoms.

5. Bedarbiams mokymo stipendija *mutatis mutandis* mokama šio įstatymo 37 straipsnio 6 dalyje nustatytais sąlygomis. Užimtiems asmenims per visą mokymosi laikotarpį pagal

lankytas valandas kartą per mėnesį mokama 0,3 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio mokymo stipendija.

6. Bedarbių kelionių, apgyvendinimo, privalomojo sveikatos tikrinimo ir skiepijimo nuo užkrečiamųjų ligų išlaidos *mutatis mutandis* apmokamos šio įstatymo 37 straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatytais sąlygomis ir tvarka.

7. Bedarbių ar užimtų asmenų aukštą pridėtinę vertę kuriančių kvalifikacijų ir kompetencijų įgijimas pakartotinai gali būti organizuojamas ne pagal tą pačią profesinio mokymo ar neformaliojo švietimo programą ir ne anksčiau kaip po 3 metų, baigus profesinį mokymą ar neformaliojo suaugusiųjų švietimo programą, išskyrus atvejus, kai dėl sveikatos būklės asmuo negali dirbti pagal įgytą kvalifikaciją ir (ar) kompetenciją.

8. Užimtumo tarnybai privalo atlyginti visas jos patirtas išlaidas:

1) bedarbis ar užimtas asmuo, be svarbių priežasčių nevykdantis šio straipsnio 1 dalyje nurodytoje trišalėje sutartyje nustatytą įsipareigojimų nenutraukti mokymosi pagal profesinio mokymo ar neformaliojo suaugusiųjų švietimo programą arba įsidarbinti, arba nenutraukti darbo sutarties 6 mėnesius;

2) darbdavys, be svarbių priežasčių nevykdantis šio straipsnio 1 dalyje nurodytoje trišalėje sutartyje nustatyto įsipareigojimo be svarbių priežasčių nenutraukti darbo sutarties 6 mėnesius;

3) bedarbis ar užimtas asmuo, be svarbių priežasčių nevykdantis šio straipsnio 1 dalyje nurodytoje dvišalėje sutartyje nustatyto įsipareigojimo nenutraukti mokymosi pagal profesinio mokymo ar neformaliojo suaugusiųjų švietimo programą.

9. Svarbios priežastys, kurioms esant neprivaloma atlyginti Užimtumo tarnybai visų jos patirtų šio straipsnio 10 dalyje nurodytų išlaidų, bedarbiui ar užimtam asmeniui nustatytos šio įstatymo 37 straipsnio 15 dalyje, darbdaviui – šio įstatymo 37 straipsnio 16 dalyje.

10. Užimtumo tarnybai atlyginamos profesinio mokymo ar neformaliojo suaugusiųjų švietimo vykdymo, kelionių į profesinio mokymo ar neformaliojo suaugusiųjų švietimo vykdymo vietą ir atgal bei šio įstatymo 37 straipsnio 13 dalies 2, 4 ir 5 punktuose nurodytos išlaidos.“

16 straipsnis. 40 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 40 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„40 straipsnis. Parama judumui

1. Paramos judumui tikslas – kompensuoti kelionių į darbo, darbo pokalbio, stažuotės atlikimo ar konsultacinių užsiėmimų vietą ir atgal išlaidas:

1) bedarbiui įsidarbinus pagal darbo sutartį ar darbo santykiams prilygintų teisinių santykių pagrindu;

2) bedarbiui dalyvaujant remiamojo įdarbinimo priemonėse arba stažuotėje;

3) bedarbiui dalyvaujant konsultaciniuose užsiėmimuose;

4) bedarbiui pagal Užimtumo tarnybos pateiktą tinkamo darbo pasiūlymą vykstant į darbo pokalbį su darbdaviu;

5) darbdaviui, įdarbinusiam Užimtumo tarnybos siunčiamą bedarbį, patiriant bedarbio vežimo į darbo vietą ir atgal, esant jo sutikimui, išlaidų.

2. Kelionių išlaidos kompensuojamos, jei asmuo dėl paramos judumui į Užimtumo tarnybą kreipiasi per vieną mėnesį nuo įsidarbinimo arba dalyvavimo remiamojo įdarbinimo priemonėse ar stažuotėje pradžios arba baigęs dalyvauti konsultaciniuose užsiėmimuose ar darbo pokalbyje ir jei nustatoma, kad asmens gyvenamoji vieta yra ne toje pačioje gyvenamojoje vietovėje, kurioje yra darbo, darbo pokalbio, stažuotės atlikimo ar konsultacinių užsiėmimų vieta, ne ilgiau kaip 4 mėnesius nuo įsidarbinimo arba dalyvavimo remiamojo įdarbinimo priemonėse ar stažuotėje, ar konsultaciniuose užsiėmimuose pradžios ir ne daugiau kaip 5 kartus vienos registracijos Užimtumo tarnyboje laikotarpiu, jei bedarbis vyksta į darbo pokalbį su darbdaviu. Kelionių išlaidos darbdaviui kompensuojamos, jei jis dėl paramos judumui į Užimtumo tarnybą kreipiasi per vieną mėnesį nuo bedarbio įdarbinimo dienos ir jei nustatoma, kad įdarbinto bedarbio gyvenamoji vieta yra ne toje pačioje gyvenamojoje vietovėje, kurioje yra darbo vieta.

3. Paramos judumui dydis – ne daugiau kaip 30 procentų Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio.

4. Kelionių išlaidų kompensacijų, mokamų bedarbiui, dalyvaujančiam jo individualiame užimtumo veiklos plane numatytuose konsultaciniuose užsiėmimuose, stažuotėje, vykstančiam į darbo vietą ar pokalbio su darbdaviu vietą ir atgal, darbdaviui, patiriančiam bedarbio vežimo į darbo vietą ir atgal išlaidų, dydžiai nustatomi Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka, atsižvelgiant į atstumą tarp gyvenamosios vietos, darbo, darbo pokalbio, konsultacinių užsiėmimų ar stažuotės atlikimo vietos.“

17 straipsnis. 44 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 44 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„44 straipsnis. Parama darbo vietoms steigti

1. Darbo vietoms steigti teikiama ši parama:

1) darbo vietų steigimo (pritaikymo) subsidijavimas;

2) vietinių užimtumo iniciatyvų projektų įgyvendinimas;

3) parama verslui kurti.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodyta parama teikiama Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka Užimtumo tarnybos atrinktiems darbdaviams (toliau – subsidijos gavėjai) šio įstatymo 45, 46 ir 47 straipsniuose nurodytais atvejais ir nustatyta tvarka, mokant subsidiją tiesioginėms funkcijoms steigiamoje darbo vietoje atlikti būtinoms darbo priemonėms ar techninės pagalbos priemonėms neįgaliesiems įsigyti, montuoti, pritaikyti ir nuosavybės teise valdomoms patalpoms, reikalingoms darbo vietai įrengti, remontuoti ar pritaikyti, jei planuojamos išlaidos patalpoms remontuoti ar pritaikyti neviršija 50 procentų visos subsidijos steigiamoms darbo vietoms dydžio.

3. Paramos vienai darbo vietai steigti dydis negali viršyti 31 Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos minimaliosios mėnesinės algos dydžio. Šis dydis taikomas tais atvejais, kai numatoma įsteigti darbo vietas ir įdarbinti šio įstatymo 45, 46 ir 47 straipsniuose nurodytus asmenis, nustatant jiems Lietuvos Respublikos darbo kodekse numatytą savaitės darbo laiko trukmę. Numatant įsteigti darbo vietas ir įdarbinti šio įstatymo 45, 46 ir 47 straipsniuose nurodytus asmenis, nustatant jiems ne visą darbo dieną arba ne visą darbo savaitę, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos darbo kodekse, išskyrus šio įstatymo 25 straipsnio 1, 2 ir 3 punktuose nurodytų asmenų, kurie dėl sveikatos būklės gali dirbti ne visą darbo dieną ar ne visą darbo savaitę, įdarbinimo atvejus, paramos dydis mažinamas proporcingai, atsižvelgiant į numatomą dirbti darbo laiką (valandas).

4. Panaikinę įsteigtą (pritaikytą) darbo vietą, subsidijos gavėjai, išskyrus mirusius sau darbo vietas įsteigusius subsidijos gavėjus, turi Užimtumo tarnybai grąžinti:

- 1) visą subsidiją, jei darbo vieta panaikinama per 12 mėnesių nuo jos įsteigimo (pritaikymo) dienos;
- 2) 80 procentų subsidijos, jei darbo vieta panaikinama 13–24 mėnesį nuo jos įsteigimo (pritaikymo) dienos;
- 3) 50 procentų subsidijos, jei darbo vieta panaikinama 25–36 mėnesį nuo jos įsteigimo (pritaikymo) dienos.

5. Šio straipsnio 4 dalyje nurodytu darbo vietos panaikinimu laikomi atvejai, kai, nepraėjus 36 mėnesių laikotarpiui nuo darbo vietos įsteigimo dienos, atsiranda bent viena iš šių sąlygų:

- 1) darbo sutartis su įdarbintu asmeniu nutraukiama ir per 30 darbo dienų nuo jos nutraukimo dienos, į šį terminą neįskaičiuojant laikotarpio, kurį Lietuvos Respublikos Vyriausybė buvo paskelbusi ekstremaliąją situaciją ir karantiną, į šią atsilaisvinusią darbo vietą nepriimamas nustatytus ar patikslintus kvalifikacinius reikalavimus atitinkantis Užimtumo tarnybos siunčiamas asmuo, išskyrus paramą verslui kurti;

2) prastova įdarbinto asmens darbo vietoje ne dėl jo kaltės tęsiasi ilgiau kaip 30 kalendorinių dienų iš eilės, išskyrus atvejus, kai prastova tęsiasi dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir karantino, arba įdarbintas asmuo neatvyksta į darbą ilgiau kaip 120 dienų dėl jam suteiktų nemokamų atostogų, arba įdarbintam asmeniui darbo sutartyje nustatytomis sąlygomis ir terminais 2 mėnesius iš eilės nemokamas visas jam priklausantis darbo užmokestis;

3) keičiama įdarbinto asmens darbo sutartyje nustatyta darbo vieta ar funkcijos be Užimtumo tarnybos sutikimo (šiuo atveju darbo vieta laikoma panaikinta nuo darbo vietos ar funkcijų pakeitimo dienos);

4) šio įstatymo 47 straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais asmenys, pradėję savo verslą įsteigtoje darbo vietoje, ilgiau kaip 120 dienų iš eilės arba daugiau kaip 140 dienų per 36 mėnesius nuo darbo vietos įsteigimo nevykdo veiklos, išskyrus atvejus, kai asmuo, pradėjęs savo verslą įsteigtoje darbo vietoje, raštu ar elektroninių ryšių priemonėmis informuoja Užimtumo tarnybą, kad ilgiau kaip 126 dienas iš eilės arba daugiau kaip 140 dienų per ateinančius 12 mėnesių nevykdys veiklos dėl nėštumo ir gimdymo atostogų, tėvystės atostogų ir (arba) atostogų vaikui prižiūrėti arba privalomosios pradinės karo tarnybos, savanoriškos nenuolatinės karo tarnybos ar alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos atlikimo, nurodydamas savo vardą, pavardę, gimimo datą ir veiklos nevykdymo laikotarpį. Įsteigtos darbo vietos išlaikymo ne mažiau kaip 36 mėnesius laikotarpis šiame punkte nurodytais atvejais pratęsiamas tiek, kiek trunka veiklos nevykdymo laikotarpis;

5) įsiteisėja teismo nutartis iškelti bankroto bylą subsidijos gavėjui arba kreditorių susirinkimas priima nutarimą bankroto procedūras vykdyti ne teismo tvarka ir dėl šios priežasties atleidžiami už subsidijos lėšas įsteigtose darbo vietose dirbę asmenys, o jeigu už subsidijos lėšas įsteigtos darbo vietos nebuvo užimtos, darbo vieta laikoma panaikinta nuo teismo nutarties iškelti bankroto bylą įsiteisėjimo arba kreditorių susirinkimo nutarimo bankroto procedūras vykdyti ne teismo tvarka priėmimo dienos;

6) priimamas sprendimas subsidijos gavėją likviduoti – darbo vieta laikoma panaikinta nuo likviduojamos įmonės statuso įregistravimo Juridinių asmenų registre dienos;

7) subsidijos gavėjas per 20 darbo dienų be pateisinamos priežasties neatsako į Užimtumo tarnybos raštu ar elektroninių ryšių priemonėmis pateiktą kreipimąsi dėl informacijos, susijusios su darbo vietų steigimu, išlaikymu ar kontrole, pateikimo.

6. Subsidijos gavėjas privalo grąžinti Užimtumo tarnybai visą jam pervestą subsidiją, jeigu jis:

1) subsidiją panaudojo ne pagal paskirtį. Jeigu nustatoma, kad ne pagal paskirtį panaudota tik subsidijos dalis, privalo būti grąžinama ne pagal paskirtį panaudota subsidijos dalis;

2) neįsteigė (nepritaikė) darbo vietos iki vienos iš paramos darbo vietoms steigti priemonių įgyvendinimo ir finansavimo sutartyje nurodyto laikotarpio;

3) raštu ar elektroninių ryšių priemonėmis praneša Užimtumo tarnybai apie atsisakymą vykdyti sutartinius įsipareigojimus (nurodomas juridinio asmens pavadinimas ir kodas arba fizinio asmens vardas, pavardė, gimimo data) arba jų nevykdo, jeigu prieš tai nors kartą jam buvo išsiųstas Užimtumo tarnybos įspėjimas apie sutartinių įsipareigojimų nevykdymą, išskyrus darbo vietos panaikinimo atvejį;

4) nevykdo šio straipsnio 7 ir 8 dalyse nustatytų reikalavimų;

5) nesudaro sąlygų Užimtumo tarnybai atlikti darbo vietos steigimo arba šioje darbo vietoje 36 mėnesius nuo jos įsteigimo (pritaikymo) vykdomos veiklos patikros vietoje ar, Užimtumo tarnybai pareikalavus, neteikia su sutarties vykdymu susijusios informacijos;

6) pateikė žinomai klaidingą informaciją apie išlaidas ir tikslus, kuriems buvo prašoma konkreti subsidija;

7) nuslėpė aplinkybes, svarbias priimant sprendimą skirti konkrečią subsidiją.

7. Subsidijos gavėjas privalo:

1) apmokėti ne mažiau kaip 35 procentus, išskyrus atvejus, kai įdarbinami neįgalieji (už kiekvieną neįgalų darbuotoją, kuriam nustatytas sunkus neįgalumo lygis ar 25 procentų neviršijantis darbingumo lygis (iki 2005 m. liepos 1 d. – I grupės invalidą), – 20 procentų; už neįgalų darbuotoją, kuriam nustatytas vidutinis neįgalumo lygis ar 30–40 procentų darbingumo lygis (iki 2005 m. liepos 1 d. – II grupės invalidą), – 30 procentų), darbo vietų steigimo (pritaikymo) išlaidų ir įsteigtą (pritaikytą) darbo vietą išlaikyti ne mažiau kaip 36 mėnesius nuo Užimtumo tarnybos siųstų asmenų įdarbinimo. Darbdavys savo sprendimu gali nustatyti didesnę, negu nurodyta šioje dalyje, nuosavų lėšų dalį, skiriamą darbo vietų steigimo (pritaikymo) išlaidoms apmokėti;

2) iki vienos iš paramos darbo vietoms steigti priemonių įgyvendinimo sutarties pasirašymo dienos Užimtumo tarnybai pateikti šios sutarties galiojimo užtikrinimą, kurio dydis – ne mažiau kaip 50 procentų numatytos skirti subsidijos sumos sutarties galiojimo laikotarpiu;

3) valstybės ir nuosavoms lėšoms atsidaryti specialią sąskaitą Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje veikiančioje kredito, mokėjimo ir (ar) elektroninių pinigų įstaigoje, iš kurios atsiskaitymai vykdomi atliekant mokėjimo pavedimus;

4) darbo vietą įsteigti (pritaikyti) ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka visiškai atsiskaityti su Užimtumo tarnyba už suteiktą subsidiją ne

vėliau kaip per 10 mėnesių nuo vienos iš paramos darbo vietoms steigti priemonių įgyvendinimo sutarties pasirašymo dienos;

5) savo lėšomis apdrausti ilgalaikį materialųjį turtą, kuriam įsigyti steigiant darbo vietą ar ją pritaikant buvo naudota subsidija, maksimaliu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų, nuo kurių draudžia subsidijos gavėjo pasirinkta draudimo bendrovė, ne mažiau kaip 36 mėnesiams nuo darbo vietos įsteigimo dienos, o šio straipsnio 5 dalies 4 punkte nurodytais atvejais – ne trumpiau kaip iki pratęsto įsteigtos darbo vietos išlaikymo laikotarpio pabaigos, naudos gavėju nurodydamas Užimtumo tarnybą, ir raštu ar elektroninių ryšių priemonėmis pateikti jai draudimą įrodančius dokumentus (draudimo liudijimo kopiją).

8. Subsidijos gavėjas per 36 mėnesių laikotarpį nuo darbo vietos įsteigimo (pritaikymo) dienos ir šio straipsnio 5 dalies 4 punkte nurodytais atvejais pratęstą įsteigtos darbo vietos išlaikymo laikotarpį be Užimtumo tarnybos sutikimo neturi teisės:

1) parduoti, įkeisti, išnuomoti, dovanoti ar kitaip perleisti arba kitaip suvaržyti teises į turtą, įgytą už subsidiją darbo vietai steigti;

2) išvežti už Lietuvos Respublikos teritorijos ribų ilgalaikį materialųjį turtą, kurį įsigijo steigdamas (pritaikydamas) darbo vietas;

3) keisti įdarbinto asmens darbo vietą ar darbo funkcijas, nustatyti ne visą darbo laiką arba ne visą darbo savaitę, kaip nurodyta Lietuvos Respublikos darbo kodekse, jeigu to nebuvo numatęs paraiškoje gauti subsidiją darbo vietai (vietoms) steigti, išskyrus šio įstatymo 25 straipsnio 1, 2 ir 3 punktuose nurodytų asmenų, kurie dėl sveikatos būklės gali dirbti ne visą darbo dieną ar ne visą darbo savaitę, įdarbinimo atvejus.

9. Darbo vietai steigti (pritaikyti) ir asmeniui įdarbinti vienu metu gali būti taikomas tik vienas iš šio straipsnio 1 dalyje nurodytų paramos būdų. Darbdavys negali į darbo vietą, įsteigtą (pritaikytą) už subsidijos darbo vietai (vietoms) steigti lėšas, įdarbinti asmens pagal remiamojo įdarbinimo priemones, išskyrus šio įstatymo 41 straipsnio 2¹ dalyje nurodytą atvejį, kai darbo vietos išlaikomos šio įstatymo 25 straipsnio 14 punkte nurodytiems užimtiems asmenims.

10. Užimtumo tarnybai nustačius, kad darbdavys pažeidė šio straipsnio 6, 7 ar 8 dalies nuostatas, toks darbdavys kreiptis dėl paramos gavimo iš naujo gali ne anksčiau kaip nuo subsidijos grąžinimo dienos.

11. Sprendimus dėl subsidijų grąžinimo priima Užimtumo tarnyba.“

18 straipsnis. 46 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 46 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„46 straipsnis. Vietinių užimtumo iniciatyvų projektų įgyvendinimas

1. Naujų darbo vietų steigimo bedarbiams įdarbinti projektų, padedančių sutelkti vietos bendruomenės ir socialinių partnerių pastangas didinti atskirų gyvenamųjų vietovių gyventojų užimtumą (toliau – vietinių užimtumo iniciatyvų projektai), įgyvendinimas organizuojamas steigiant naujas darbo pagal neterminuotas darbo sutartis vietas bedarbiams.

2. Parama darbo vietoms steigti, įgyvendinant vietinių užimtumo iniciatyvų projektus, teikiama Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme nurodytiems smulkiojo ir vidutinio verslo subjektams, kuriuose mažiau kaip pusę balsų dalininkų susirinkime gali turėti valstybės, savivaldybių institucijos, įstaigos ir valstybės ar savivaldybių įmonės.

3. Vietinių užimtumo iniciatyvų projektai įgyvendinami Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka patvirtintose gyvenamosiose vietovėse, siekiant švelninti nedarbo pasekmes.“

19 straipsnis. 47 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 47 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„47 straipsnis. Parama verslui kurti

1. Parama verslui kurti teikiama šio straipsnio 2 dalyje nurodytiems asmenims, siekiant paremti darbo vietų steigimą sau arba sau ir Užimtumo tarnybos siūstam (siūstiems) bedarbiui (bedarbiams), jei asmenys darbo vietas sau arba sau ir Užimtumo tarnybos siūstam (siūstiems) bedarbiui (bedarbiams) steigia labai mažose įmonėse, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme.

2. Subsidija darbo vietai (vietoms) steigti mokama, jei:

1) darbo vietą sau arba sau ir Užimtumo tarnybos siūstam (siūstiems) bedarbiui (bedarbiams) steigia asmuo, kuriam teikiant paramą darbo vietoms steigti naudojamos Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšos;

2) darbo vietą sau pirmą kartą steigia asmuo, kurio atleidimo iš darbo pasekmės švelninti naudojamos Europos prisitaikymo prie globalizacijos padarinių fondo lėšos.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodytiems asmenims subsidija darbo vietai (vietoms) steigti mokama šio įstatymo 44 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytomis sąlygomis ir tvarka, netaikant reikalavimo apmokėti ne mažiau kaip 35 procentus darbo vietoms steigti (pritaikyti atsižvelgiant į neįgaliųjų negalią) reikalingų lėšų ir reikalavimo pateikti sutarties galiojimo užtikrinimą, jeigu darbo vieta steigiama tik sau.

4. Užimtumo tarnyba darbo ieškantiems asmenims, siekiantiems gauti paramą verslui kurti, organizuoja konsultacijas dėl verslo kūrimo.

5. Parama verslui kurti skiriama pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos kalendoriniams metams nustatytus prioritetus.“

20 straipsnis. Įstatymo priedo pakeitimas

Pakeisti Įstatymo priedą ir jį išdėstyti taip:

„Lietuvos Respublikos
užimtumo įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje.

2. 2009 m. gegužės 25 d. Tarybos direktyva 2009/50/EB dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir apsigyvenimo sąlygų siekiant dirbti aukštos kvalifikacijos darbą.

3. 2009 m. birželio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/52/EB, kuria numatomi sankcijų ir priemonių nelegaliai esančių trečiųjų šalių piliečių darbdaviams būtiniausi standartai.

4. 2011 m. gruodžio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/98/EB dėl vienos prašymų išduoti vieną leidimą trečiųjų šalių piliečiams gyventi ir dirbti valstybės narės teritorijoje pateikimo procedūros ir dėl valstybėje narėje teisėtai gyvenančių trečiųjų šalių darbuotojų bendrų teisių.

5. 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/33/ES, kuria nustatomos normos dėl tarptautinės apsaugos prašytojų priėmimo (nauja redakcija).

6. 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/36/ES dėl trečiųjų šalių piliečių atvykimo ir buvimo tikslu dirbti sezoniniais darbuotojais sąlygų.

7. 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/54/ES dėl priemonių, kad darbuotojai galėtų lengviau naudotis laisvo darbuotojų judėjimo teisėmis.“

21 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2022 m. balandžio 1 d.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministras ir Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo

ministerijos (toliau – Užimtumo tarnyba) direktorius priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus iki 2022 m. kovo 31 d.

3. Darbdaviams, kurie turi nuolatinę buveinę Lietuvos Respublikoje ir kuriems iki 2022 m. kovo 31 d. buvo teikiamos darbo rinkos paslaugos ir (ar) taikomos užimtumo rėmimo priemonės, po 2022 m. balandžio 1 d. teikiamos darbo rinkos paslaugos.

4. Asmenims, kuriems bedarbio statusas panaikintas dėl Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 1–4 punktuose nurodytų aplinkybių ir kurie iki 2021 m. kovo 31 d. pateikė prašymus tęsti registraciją Užimtumo tarnyboje, po 2022 m. balandžio 1 d. registracija Užimtumo tarnyboje tęsiama.

5. Šio įstatymo 4 straipsnyje išdėstyta Užimtumo įstatymo 22 straipsnio 5 dalies nuostata dėl registracijos Užimtumo tarnyboje tęsimo asmens prašymu, kuris pateikiamas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo bedarbio statuso panaikinimo dienos, taikoma asmenims, kuriems bedarbio statusas dėl Užimtumo įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 5–9 punktuose nurodytų aplinkybių buvo panaikintas po 2022 m. balandžio 1 d.

6. Šio įstatymo 5 straipsnio 1–3 dalių nuostatos dėl bedarbio statuso panaikinimo taikomos bedarbiams, kuriems bent viena iš šio įstatymo 5 straipsnio 1–3 dalyse išdėstytų Užimtumo įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 5, 7 ar 9 punkte nurodytų aplinkybių (siūlomo tinkamo darbo atsisakymas, atsiskaitymo už savarankišką darbo paiešką pažeidimas ar bedarbio nelegaliai gautos ar gaunamos pajamos ir (ar) nelegalus darbas, neteisėta veikla, susijusi su pajamų gavimu) nustatoma po 2022 m. balandžio 1 d.

7. Jeigu Užimtumo tarnyboje iki 2022 m. kovo 31 d. bedarbis registruotas daugiau kaip devynis mėnesius, po 2022 m. balandžio 1 d. tinkamas darbas jam siūlomas pagal šio įstatymo 8 straipsnio 2 dalyje išdėstytos Užimtumo įstatymo 30 straipsnio 2¹ dalies nuostatas. Jeigu Užimtumo tarnyboje iki 2022 m. kovo 31 d. bedarbis registruotas daugiau kaip devynis mėnesius per 18 mėnesių laikotarpį iki tinkamo darbo pasiūlymo pateikimo dienos, po 2022 m. balandžio 1 d. tinkamas darbas jam siūlomas pagal šio įstatymo 8 straipsnio 2 dalyje išdėstytos Užimtumo įstatymo 30 straipsnio 2¹ dalies nuostatas.

8. Prašymai dėl paramos judumui, pateikti iki 2022 m. kovo 31 d., baigiami nagrinėti, sprendimai dėl kelionių išlaidų kompensavimo priimami vadovaujantis iki 2022 m. kovo 31 d. galiojusiomis Užimtumo įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatomis.

9. Paraiškos dėl vietinių užimtumo iniciatyvų projektų ar savarankiško užimtumo rėmimo priemonių įgyvendinimo, pateiktos iki 2022 m. kovo 31 d., baigiamos nagrinėti, sprendimai dėl subsidijų darbo vietai (vietoms) steigti skyrimo ir grąžinimo priimami vadovaujantis iki 2022 m. kovo 31 d. galiojusiomis Užimtumo įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatomis.

10. Dvišalėms ir trišalėms sutartims dėl profesinio mokymo, dvišalėms sutartims dėl neformaliojo švietimo ir savišvietos būdu įgytų kompetencijų pripažinimo, vietinių užimtumo iniciatyvų projektų įgyvendinimo sutartims, savarankiško užimtumo rėmimo priemonių įgyvendinimo sutartims, sudarytoms iki 2022 m. kovo 31 d., taikomos Užimtumo įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatos, galiojusios šių sutarčių sudarymo metu.

22 straipsnis. Galiojančio teisinio reguliavimo *ex post* vertinimas

1. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija atlieka šiame įstatyme ir jo įgyvendinamuosiuose teisės aktuose nustatyto galiojančio teisinio reguliavimo poveikio *ex post* vertinimą (toliau šiame straipsnyje – *ex post* vertinimas).

2. Atliekant *ex post* vertinimą, turi būti nustatyta, ar aukštą pridėtinę vertę kuriančių kvalifikacijų ir kompetencijų įgijimo rėmimas padėjo darbo netekusiems ir užimtiems asmenims įsidarbinti ir išlikti darbo rinkoje didesnio produktyvumo ekonominės veiklos sektoriuose, turinčiuose augimo potencialą. Taip pat turi būti įvertinta, ar paramos verslui kurti priemonė turėjo teigiamą poveikį asmenų, kurie susidūrė su neigiamu COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) plitimo poveikiu, užimtumui; ar įgyvendinant paramos verslui kurti priemonę įsteigtose darbo vietose vykdoma veikla, kuri padeda įgyvendinti skaitmeninės ir žaliosios transformacijos tikslus bei skatinti žiedinę ekonomiką.

3. *Ex post* vertinimo laikotarpis – treji metai nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos.

4. *Ex post* vertinimas turi būti atliktas iki 2025 m. spalio 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas